

Tesarstvo.

Brez dvojbe je tesarstvo izmed najstarejših rokodelstev, ker trdno stoji resnica, da se je poznalo tesarstvo že ob tistem času, kedar so si ljudje narejali hiže in kolibice ob stebli in ogrankih. Res je tesarstvo tem bolj napredovalo, čim so ljudje bolj izumeli in vzverševali tesarsko orodje. V sedanjem času že nij dovolj, da tesar les za poslopje vé samo otesati, obrezati in zložiti; njemu je potrebno znati poslopja po načrtih zidati, in tudi treba da take načerte zna sam narejati in risati; kajti često mu je hiže, cerkve itd. samemu v delo prevzemati. Tesarski učenci so navadno po tri leta v nauku, a ne plačujejo za uk ničesa, nego takój samí delajo za plačilo. Po zakonih ne bi smel tesar v poslopji delati ob lesu ničesa, kar bi trebalo, da se z gvozdi (žebliji) pribije, ali s klejem zalépi (zalima), ker to je že mizarjevo delo, nu po zdanjem zakonu ob obertnej svobodi vse to more sam narediti, ako zna.

Najumételjnejša tesarska dela so tista vesíva (Hängewerk) in odpirala (Sprengwerk), katera potrebujemo v mostove brez stopov in v strehe na velikih poslopih, n. pr. pri cerkvah in velikih dvoranah, pri katerih se stopovi ne smejo podpirati s posebnimi zidovi. Posamezni deli takih vesív so tako umno sestavljeni in povezani, da drug družega kar nosi ter da ni tedaj ne popuščajo, kedar se kaj posebno težkega ná-nje naloží.

Po navadi tesarji z višave góvore govoré in zdravijce napijajo, kedar dogotové kako visoko poslopje, n. pr. zvonike. Taki govori so zanimivi, ako je govornik zna dobro sestaviti, ter se navadno okončavajo sè zdravijco deželnemu vladarju, duhovnej in svetóvnej oblasti, gospodarju novega poslopja itd. Kedar na streho prvo zvezo postavijo, denó tesarji po navadi ná-njo kako veje s travkovi in robci, katere jim gospodar podari. Tedaj tesarji želé vsem prihodnjim stanovalcem nove hiže dolgo in veselo življenje, ter da vsi, kedar se presélijo iz te hiže, pridejo v tisto hižo, katera se nikoli ne podere.

Da-si tesarji opravljajo zeló težka in opasna (nevarna) dela, vendar nemajo obilo orodja. Vse svoje orodje tesar k delu nosi v majhinej, lesenej skrinjici: sekíro, bradvo, dleta, pilo, sveder, ravvalo (kolomér), vervco in kladivo.

Kraljeva gomila.

Ko so zahodnji Gotje potovali skozi Italijo, seléč se v Afriko, nenadoma na potu umré njihov kralj Alarih, katerega so zeló čistili. Reko Busento, katera teče mimo mesta Kosence, obernili so iz stare struge v novo, nalašč izkopano. Sredi stare struge so svojim ujétnikom zapovedali izkopati jamo, v katero so zagreblji kralja in še mnogo, mnogo drugih dragocenostij. Potem so zopet reko v staro strugo zasuknili in pomorili vse, kar jih je kralju gomilo kopalo.

Franjo Eršén.